

ným podle čl. I. čís. 1 uvedeného zákona. Vždyť také z toho důvodu byl za sporný úraz odškodněn. Proto nemůže opíratí svůj nárok na náhradu škody o zákon o ručení železnic, nýbrž o všeobecné předpisy podle §§ 46 a 47 úraz. zákona. Žalobce však neopírá svůj nárok o všeobecné předpisy podle §§ 46 a 47 úraz. zákona; netvrdí, že mu byl úraz způsoben úmyslně žalovanou drahou podle § 46 úraz. zák., ani zaviněním osob uvedených v § 47 úraz. zák. Proto jeho nárok opřený toliko o zákon o ručení železnic není opodstatněn, ježto tento zákon se naň nevztahuje.

Čís. 8509.

Ručení za škodu z provozu silostrojů (zákon ze dne 9. srpna 1908, čís. 162 ř. zák.).

S hlediska § 1 (3) zák. autom. se vyžaduje, by byl automobil přenechán na určitou dobu nebo až na další opatření do úplné dispozice někoho jiného na základě pevného smluvního poměru, podle něhož podnikatel přejímá i užitky i nebezpečí. Tomu není tak, byla-li sjednána cena za přenechání auta podle počtu cestujících.

Prasknutí pneumatiky jest příhodou, jež tkví v povaze automobilu, v jeho zvláštním způsobu a v nedostatku jeho činnosti ve smyslu § 2 aut. zák.

(Rozh. ze dne 29. listopadu 1928, Rv I 919/28.)

Žalobce byl dopravován na nákladním automobilu, náležejícím Josefu K-ovi a řízeném Josefem H-em. Za jízdy praskla pneumatika, automobil dostal smyk, převrhl se a žalobce byl poraněn. Žalobní nárok na náhradu škody uznal procesní soud první stolice důvodem po právu jen proti Josefu H-ovi, nikoliv i proti Josefu K-ovi. Odvolací soud nevyhověl odvolání Josefa H-a, k odvolání žalobce uznal žalobní nárok po právu i proti Josefu K-ovi. Důvody: Žalovaný Josef K. bránil se tím: 1. že dne 4. září 1926 uzavřel smlouvu s Josefem B-em, že přenechá B-ovi nákladní automobil pro jízdu na trh z K. do Ž. a zpět na den 6. září 1926 na jeho vlastní účet a nebezpečí, začož prý mu Josef B. zaplatil smluvených 800 Kč, a že s B-em výslovně smluvil, že mu automobil přenechá k dopravě zboží, nikoli však osob, a že, kdyby si na automobil někdo sedl, za jeho bezpečnost neručí; 2. že škodná událost nastala vinou žalobce, který na zpáteční cestě ze Ž. do K. usnul, při nehodě na pneumatice s auta včas nesekočil, a ani se pevně nedržel, by nespádl. Soud první stolice dospěl k právnímu závěru, že podnikatelem jízdy na trh do Ž. dne 5. září 1926 nebyl vlastník automobilu Josef K., nýbrž Josef B. Z toho dovodil, že podle § 1 (3) autom. zák. není za úraz žalobcův zodpovědným žalovaný Josef K. Avšak neprávem, neboť soud první stolice vzal za zjištěny skutečnosti, z nichž plyne pravý opak. V odůvodnění rozsudku se výslovně uvádí, že soud první stolice vzal na základě nepřisežného seznání žalobce za zjištěno, že se ho před

trhem v Ž. ptal žalovaný Josef K., zda žalobce pojede a kolik osob, že poplatek nebyl při tom ještě smluven, dále, že na trhu v Ž. přišel k němu Josef K. a sdělil mu, že mu musí žalobce zaplatiti 120 Kč, kteréž mu žalobce ihned zaplatil. Výpovědi svědků Arnošta R-a a Rudolfa L-a jest zjištěno, že uzavřel smlouvu dopravní také se žalovaným Josefem K-em a že mu onen zaplatil za dopravu zboží i osob 45 Kč a tento 120 Kč. Tím jest nad veškeru pochybnost zjištěna okolnost žalobcem tvrzená, že sjednal smlouvu o dopravě zboží a osob na trh do Ž. se žalovaným Josefem K-em. Soud odvolací bere toto zjištění soudu první stolice za základ svého rozhodnutí, poněvadž není ani výpověďmi svědků ani vývody odvolacími vyvráceno. Výpověď svědka Josefa K-a jest velice nespolehlivou, neboť svědek hned z počátku v tomto směru uvedl, že neví určitě, zda mu žalobce osobně »platil« za dopravu, ale, že je o tom pevně přesvědčen. Na to po dotazech vypověděl, že myslí, že ano, že myslí, že určitě, a že myslí, že mu platil žalobce u stánku. Nesejde na tom, že platili jiní tři neb čtyři trhovci za dopravu B-ovi. Žalovaný Josef K. ne tvrdil, že při jednání se žalobcem o dopravu řekl žalobci, že jedná jako zástupce neb plnomocník B-ův a proto jest zavázán smlouvou sám podle § 1017 obč. zák. Byl tudíž podle těchto zjištěných skutečností pravým smluvníkem žalobcovým žalovaný Josef K., nikoli Josef B., na kterého se K. zodpovědnost za úraz ve smyslu § 1 (3) aut. zák. snaží přesunouti. Důsledkem toho jest právní závěr, že za úraz žalobcův zodpovídá podle § 1 (1) a § 4 (1) aut. zák. žalovaný vlastník Josef K. a řidič automobilu Josef H. Pro právní posouzení věci jest nerozhodno, zda Josef K. předal a u politického úřadu a u berní správy ohlásil Josefa B-a za provozovatele dopravy a zda B. platil z provozu daň. Jest tudíž výtku neúplnosti řízení, záležející prý v tom, že první soud neučinil v této příčině navržené úřední dotazy, neopodstatněnou. K o d v o l á n í ž a l o v a n é h o J o s e f a H - a: Nesprávné právní posouzení spatřuje odvolatel v tom, že pneumatika na předním kole, která praskla, byla nová, úplně neporušená, že byla podle předpisů namontována a napumpována, že však se roztrhla následkem špatné vazby gumy s plátnem, za kterouž vadu podle § 2 (1) cit. zák. nelze prý činiti zodpovědný žalované. V té příčině lze poukázati na správné odůvodnění rozsudku soudu první stolice, že třetí důvod osvobození od povinnosti ručení za nehody platí jen pod tou další podmínkou, že se neručí za nehody, které byly přivoděny zvláštními nebezpečími pro silostroje a že za takové nebezpečí lze pokládati právě prasknutí pneumatiky. Ostatně nestačí námitka žalovaných, že byla pneumatika nová a že bylo s ní ujetu teprve 4.500 km, ač se prodávatel zaručil za výkon 15.000 km, k osvobození žalovaných od zodpovědnosti za úraz žalobcův. Žalovaní doznali, že vůz vážil s nákladem asi 85 q, výpověďmi svědků jest zjištěno, že závozník žalovaného upozorňoval žalovaného Josefa K-a před odjezdem ze Ž. na to, že jedna guma na předním kole má bouli, a že šofer H-a volal na K-a: »Josef, máme na předním kole bouli«, že dal K. znamení, by H-a automobil zastavil, že ale odpověděl, že to nic není, že s tím dojedou. Kromě toho potvrdil svědek Bohumil R., že pneumatika na jednom kole automobilu byla prasklá, že se to

mohlo státi najetím na ostrý předmět, a naopak, že neuznal druhou pneumatiku za havarii, poněvadž tento svědek konstatoval poškození vzniklé tím, že to bylo na málo nahuštěné pneumatice. Tím jest prokázáno, že žalovaní nešetřili náležité opatrnosti a péče při tak značném zatížení automobilu v zacházení s automobilovým vozidlem a že H-a mylně spoléhal na to, že dojede. Tím vyvrácena jest i námitka žalovaných, že škodná událost nastala vinou žalobce, který prý na zpáteční cestě do K. usnul a včas jako ostatní nesekočil, neboť nejedná se tu podle § 2 (1) aut. zák. o důvod, který by zbavoval žalované zodpovědnosti za úraz žalobcův.

N e j v y š š í s o u d dovolání žalovaných nevyhověl.

D ů v o d y:

Odvolací soud věc rozhodl správně. Podle § 1 (3) zák. aut. neručí majitel silostroje, byl-li v době škodné události jízdní silostroj někomu přenechán k provozu na jeho vlastní účet a nebezpečnoství (podnikatel dopravy). Zákon předpokládá, že silostroj byl přenechán na určitou dobu, nebo až na další opatření, do úplné dispozice někoho jiného na základě pevného smluvního poměru, podle něhož podnikatel přejímá i užitky a nebezpečí. (Srov. III. a IX. zprávu just. výb. posl. sněm. k 1. vládní předl. a k usnesení panské sněm. čís. 709.) Tomu v souzené věci tak nebylo. Bylo zjištěno, že si Josef B. od žalovaného Josefa K-a najímal automobil a vozil jím trhovce na výroční trhy, že s trhovci, kteří se chtěli jízdy účastniti, vyjednával, že, sjednav s nimi jízdu, věděl, kolik jich bude a podle toho s K-em sjednával cenu za přenechání auta, počítaje, by mu zbyl nějaký zisk, že také k výročnímu trhu do Ž. dne 6. září 1926 měl od K-a nákladní automobil najatý za cenu určitou, že vybíral poplatek za jízdu a v případě, že by některý z trhovců byl peníze dal K-ovi, srážel si částky tomuto předané. Podle toho sjednána cena za přenechání auta podle počtu účastnivších se trhovců. Bylo-li tomu tak, nešlo vlastně o prostou, pevně smlouvenou úplatu za přenechání auta, nýbrž o účast majitele auta na výtěžku jednotlivých jízd, a nelze právem tvrditi, že Josef B. byl podnikatelem na vlastní účet. Leč žalovaný Josef K. dokonce s autem i nakládal. Byloť zjištěno, že sám na dotaz Arnošta R-a, Rudolfa L-a a žalobce, zda je sveze nákladním autem do Ž., přisvědčil a že tito trhovci jemu za jízdu zaplatili, ba že žalovaný K. přišel na trhu v Ž. k žalobci, sdělil mu, že musí zaplatit 120 Kč a že žalobce mu peníz ten dal. Byť i Josef B. pak si srazil peníze Josefem K-em vybrané ze sjednané ceny, přece ze zjištěného postupu Josefa B-a a žalovaného Josefa K-a vysvítá, jak si toto převzetí provozu představovali, totiž tak, by byl provoz vykonáván v hospodářském zájmu obou. Na tom nemění nic okolnost, že žalovaný Josef K. prohlásil k Josefu B-ovi při prvním najmutí auta, že za případnou dopravu osob neručí, že trhovci věděli, že Josef K. odmítá ručení za dopravu osob a že bývali trhovci spolužalovaným Josefem H-em upozorňováni, že jest jízda nebezpečná. Vždyť i přímé úmluvy, jimiž mají předpisy zákona o ručení z provozu silostrojů

na újmu poškozeného předem býti vyloučeny nebo obmezeny, jsou podle § 13 tohoto zákona naprosto neplatné a je tedy tím více neúčinné jednostranné odmítání zákonného ručení. Rozhodným jest v souzeném případě, že žalovaný Josef K. jest majitelem auta, že žalobcovo poranění bylo způsobeno provozováním tohoto auta, že se provoz v době úrazu děl za úplatek a také v hospodářském zájmu žalovaného Josefa K-a a že ve skutečnosti silostroj nebyl v době škodné události Josefu B-ovi výlučně přenechán k provozu na jeho vlastní účet a nebezpečenství po rozumu § 1 (3) aut. zák.

Správně také uznaly nižší soudy, že prasknutí pneumatiky jest příhodou, jež tkví v povaze silostroje, v jeho zvláštním způsobu a v nedostatku jeho činnosti ve smyslu § 2 aut. zák. (srov. VI. zprávu panské sněm. k 2. vlád. předl. aut. zák. čís. 2 1přil. k těsnop. protokol. XVIII. sese 1907). Je-li tomu tak, ručí žalovaní podle § 1 aut. zák. úplně, neboť, selhal i další vyvíňovací důkaz, že žalobce spoluzavinil škodnou událost, neboť neměl podle zjištění nižších soudů účasti ani na tom, že pneumatika praskla, ani na tom, že se auto překotilo.

Čís. 8510.

Soudní prázdniny.

Exekučním řízením ve smyslu § 223 (2) c. ř. s. není řízení o žalobách, upravených exekučním řádem, jež vznikly za exekučního řízení a z jeho podnětu.

Žaloba podle § 35 ex. ř., již jsou uplatňovány námitky proti nároku nemanželského dítěte soudem již přiznanému a exekucí vymáhanému, není sporem podle § 224 (1) čís. 3 c. ř. s.

(Rozh. ze dne 29. listopadu 1928, R II 349/28.)

Žalobě, již domáhal se nemanželský otec proti nemanželskému dítěti výroku o zániku exekučně vymáhaného nároku na výživné, procesní soud první stolice vyhověl. Odvolací soud odmítl odvolání žalované strany jako opožděné, maje za to, že jde o spor o nároky, příslušející podle zákona dítěti proti nemanželskému otci po rozumu § 224 c. ř. s. v doslovu zákona ze dne 19. ledna 1928, čís. 23 sb. z. a n. čl. II., pokud se týče o žalobu podle § 35 ex. ř., že tedy jde o feriální věc podle § 224 c. ř. s., pokud se týče o řízení exekuční ve smyslu § 223 odst. (2) c. ř. s., na něž nemají soudní prázdniny vlivu.

Nejvyšší soud zrušil usnesení odvolacího soudu a uložil mu, by jednal o odvolání po zákonu.

Důvody:

Odvolací soud jest na omylu. Jest sice správné, že podle § 223 (2) c. ř. s. nemají soudní prázdniny vlivu na exekuční řízení; zákon však,